

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1347

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 maart 2016

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofinraad van 7 en 8 maart te Brussel.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Geannoteerde Agenda ten behoeve van de Eurogroep en Ecofinraad van 7 en 8 maart 2016 te Brussel

Eurogroep

1. Griekenland

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal naar verwachting spreken over de stand van zaken rondom de hervormingen die nodig zijn om de eerste voortgangsmissie van het Griekse ESM-programma af te sluiten. Als onderdeel van de eerste voortgangsmissie zal in ieder geval meer duidelijkheid moeten komen over verdere pensioenhervormingen en begrotingsmaatregelen die door de Griekse overheid genomen moeten worden. De instituties (de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank, het IMF is betrokken maar neemt nog niet formeel deel aan het programma) zijn nog in gesprek met de Griekse autoriteiten over de specifieke invulling van deze maatregelen. Ook zal Griekenland stappen moeten zetten om het privatiseringsfonds operationeel te maken, nadat als onderdeel van de tweede set milestones een actieplan is overeengekomen met betrekking tot dit fonds. Verder zijn de non-performing loans nog steeds een probleem op de balansen van de Griekse banken. Bij de implementatie van de eerste set milestones is al wetgeving aangenomen rondom executieverkoop. Als onderdeel van de voortgangsmissie dient Griekenland maatregelen te nemen om de handel in NPL's verder te faciliteren. Op deze manier kunnen banken hun NPL-problemen sneller oplossen, wat uiteindelijk goed is voor de kredietverlening aan de Griekse economie. Bij succesvolle afronding van de eerste voortgangsmissie kan er een tranche beschikbaar komen voor uitkering aan Griekenland. Zoals afgesproken in de Eurogroep van 14 augustus (en in lijn met de Eurozonetop van 12 juli) kan na succesvolle afronding van de eerste voortgangsmissie gesproken worden over mogelijke additionele maatregelen die de financieringsbehoefte van Griekenland op een houdbaar niveau houden.

2. Cyprus

Document: nog niet beschikbaar

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal van gedachten wisselen over de uitkomsten van de achtste voortgangsmissie van de Europese Commissie, de Europese Centrale Bank, en het IMF betreffende het leningenprogramma van het ESM en het IMF aan Cyprus. De Tweede Kamer is op 13 januari jl. per brief geïnformeerd over de uitkomsten van de missie en de stand van zaken met betrekking tot de (openstaande) *prior actions*.¹ Uit de voortgangsmissie blijkt dat de economische groei in Cyprus doorzet. De budgettaire doelstellingen zijn met ruime marges gehaald.

Zoals in de bovengenoemde brief gemeld, waren er drie *prior actions* waar Cyprus aan moest voldoen om in aanmerking te komen voor de uitkering van de negende tranche uit het ESM. Aan twee van de drie *prior actions* is voldaan. De *prior action* betreffende de hervorming van het staatsbedrijf CyTA (telecom) is nog niet geïmplementeerd. Hierdoor voldoet Cyprus volgens de Europese instellingen nog niet aan de conditionaliteit behorende bij de uitkering van de negende tranche.

¹ Zie Kamerbrief over de Achtste voortgangsrapportage van het hervormingsprogramma van Cyprus van 13 januari 2016 (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1341).

Nederland heeft dit oordeel onderschreven. Als Cyprus voldoet aan de laatste openstaande *prior actions, gevolgd door* een positieve beoordeling van de Trojka, zal Nederland instemmen met vrijgave van de 275 miljoen euro afkomstig van het ESM. Eerder heeft het IMF wel al ingestemd met uitkering van circa 124 miljoen euro als gevolg van deze voortgangsmissie.

Eind maart 2016 loopt het leningenprogramma van Cyprus af. Naar verwachting zal de Eurogroep van gedachten wisselen over het einde van het leningenprogramma. Zoals hierboven aangegeven zet de economische groei in Cyprus door en zijn de budgettaire doelstellingen ruimschoots gehaald – al zijn er nog altijd wel risico's.

3. Begrotingstoezicht

Document: niet beschikbaar

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal naar verwachting spreken over implementatie van het SGP en de opvolging die lidstaten hebben gegeven aan het DBP-proces. Op 4 februari is de winterraming van de Commissie uitgekomen. Deze raming liet zien dat verschillende landen nog een extra inspanning moeten verrichten om te voldoen aan de vereisten van het Stabiliteits- en Groeipact. Zo blijft het tekort in Portugal in 2016 en 2017 boven de 3%. Spanje en Frankrijk zullen op basis van de raming een extra inspanning moeten verrichten om hun deadlines van respectievelijk 2016 en 2017 te behalen. Ook zal de Eurogroep opvolging geven aan de discussie van 23 november over de conceptbegrotingen (DBP's) die lidstaten hebben ingediend. De Eurogroep heeft toen aangegeven² de voortgang met betrekking tot de uitvoering van de conceptbegrotingen en de additionele toezeggingen die lidstaten hebben gedaan te zullen monitoren op basis van een analyse van de Commissie (deze is op moment van schrijven nog niet beschikbaar).

4. «Benchmarks» van beleid – concept en toepassing

Document: Er is bij het versturen van deze agenda nog geen document ontvangen.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal spreken over de vormgeving en toepassing van het concept «benchmarks» van beleid, in het bijzonder in het kader van de thematische discussies in de Eurogroep. In verschillende thematische discussies in de Eurogroep is gesproken over het gebruik van benchmarking. Eerder is bijvoorbeeld door de Eurogroep op basis van een thematische discussie een benchmark overeengekomen voor de belastingdruk op arbeid. Inmiddels hebben verschillende lidstaten beleid geïmplementeerd om de belastingdruk op arbeid te verlagen. Gedurende deze bespreking in de Eurogroep zal worden stilgestaan bij het concept zelf, en hoe dit benut kan worden. Nederland is een voorstander van benchmarks, omdat een duidelijk en communiceerbaar doel kan worden gesteld dat kan leiden tot convergentie naar het beste voorbeeld. Daarnaast verbetert gebruik van benchmarks de mogelijkheden tot monitoren van lidstaten: progressie van lidstaten wordt geconcretiseerd, waardoor de toerekenbaarheid van lidstaten toeneemt. Tijdens bespreking van benchmarks kunnen bovendien beleidservaringen worden gedeeld. Daarbij is het cruciaal dat benchmarks voldoende ambitieus zijn, teneinde het externe concurrentievermogen van de eurozone te waarborgen.

² Verslag van de Eurogroep van 23 november te Brussel (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1325)

5. Transparantie

Document: n.v.t.

Aard bespreking: bespreking uitwerking voorstel

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: In de Eurogroep van 11 februari zijn drie voorstellen besproken voor het vergroten van transparantie in de Eurogroep. Er is in deze vergadering besloten tot publicatie van de samenvattende brief achteraf. De eerste openbare «summing-up letter» is in de week na de vergadering gepubliceerd op de site van de Eurogroep.³ Ook is er besloten tot de publicatie van de geannoteerde agenda voorafgaande aan de Eurogroep. Over het derde voorstel – openbaar maken van documenten waar mogelijk – is afgesproken om een werkwijze verder uit te werken in de EWG en opnieuw een voorstel te bespreken in de Eurogroep van maart. Bij het publiceren van documenten moet in overweging worden genomen dat niet alle documenten zich lenen voor openbaarheid, bijvoorbeeld vanwege marktgevoelige informatie of omdat het concepten van documenten betreft. De inzet is om documenten zo veel mogelijk en zo snel mogelijk na bespreking in de Eurogroep openbaar te maken, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om van dit principe af te wijken.

6. Rapportage schulduitgifte

Document: two-pack – ex-ante reporting of public debt issuance plans – 11th reporting exercise; december 2015 exercise (niet openbaar)

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: niet van toepassing

Toelichting: De Europese Commissie zal een presentatie geven over de kwartaal- en jaarrapportages over de schulduitgiftes van de lidstaten. Onder het two-pack is de kwartaal- en jaarrapportage verplicht voor eurozonelidstaten. Niet eurozone-lidstaten hebben de mogelijkheid om de rapportage op vrijwillige basis aan te leveren. Het doel van de rapportage is om een betere coördinatie en planning van de nationale financiering van de staatsschuld tussen de lidstaten te bewerkstelligen. Lidstaten rapporteren op kwartaalbasis aan de Eurogroep en de Europese Commissie over hun plannen voor schulduitgifte. In de jaarrapportage wordt gekeken naar de verwachte financieringsbehoefte voor het komende jaar en hoe deze vervuld gaat worden. De kwartaalrapportage gaat in op de specifieke uitgiftes in het betreffende kwartaal.

7. Voorbereiding G7

Document: nvt

Aard bespreking: procedureel

Besluitvormingsprocedure: nvt

Toelichting: In de Eurogroep wordt procedureel gesproken over de voorbereiding van de aankomende G7. De G7 vindt half april plaats en marge van de voorjaarsvergadering van het IMF in Washington. De Eurogroep in april vindt echter pas hierna plaats. Daarom wordt de EWG gemandateerd om de hoofdboodschappen voor de Eurogroep voorzitter voor te bereiden.

³ <http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/eurogroup/2016/02/11/>

Ecofinraad

1. Richtlijn Country-by-Country-reporting tussen belastingdiensten

Document: nog niet openbaar

Aard bespreking: Politiek akkoord

Besluitvormingsprocedure: unanimititeit

Toelichting: Op de Ecofinraad van 8 maart staat het voorstel van de Commissie op de agenda over de uitwisseling van landenrapportages tussen belastingdiensten voor politiek akkoord. De Europese Commissie stelt voor om multinationals met een wereldwijde omzet van minimaal € 750 miljoen jaarlijks te verplichten om een landenrapportage op te stellen over de belasting die zij in diverse landen betalen. Deze Country-by-Country-reporting (CbCR) standaard is één van de uitkomsten uit het OESO-project Base Erosion and Profit Shifting (BEPS-project), en zal nu worden opgenomen in de Administratieve Samenwerkingsrichtlijn. Het idee achter het nieuwe gestandaardiseerde landenrapport is dat belastingdiensten daardoor efficiënter de risicoselectie voor verrekenprijzen kunnen uitvoeren. Blijkt uit deze risicoselectie een hoog risico op winstverschuiving, dan kan de betreffende belastingdienst nadere informatie opvragen en de zaak verder onderzoeken.

De landenrapportage wordt gestuurd naar de belastingdienst van het land waar de topholding van de multinational is gevestigd, die vervolgens de landenrapportage doorstuurt naar de belastingdiensten van de landen waar de groepsentiteiten zijn gevestigd. In deze rapportages staan de gegevens per land uitgesplitst over de omzet, winst (of verlies) vóór winstbelasting, betaalde winstbelasting, aantal werknemers, gestort kapitaal, gecumuleerde winst (op de balans) en de waarde van de materiële activa andere dan geldmiddelen of kasequivalenten. Het voorstel van de Commissie is praktisch gelijk aan de OESO tekst en treedt gelijktijdig in werking.

De Nederlandse regering kan instemmen met het politieke akkoord. Dit voorstel sluit goed aan bij de inzet van NL om een voortrekkersrol te vervullen in het vergroten van transparantie bij de aanpak van belastingontwijking door bedrijven. Tijdens de Ecofinraad van 12 februari hebben praktisch alle lidstaten toegezegd om snel akkoord te gaan met dit richtlijnvoorstel.

2. Bankenuie (stand van zaken betreffende implementatie bankenuie en EDIS)

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Ecofinraad zal naar verwachting met name spreken over de stand van zaken met betrekking tot de nationale implementatie van diverse elementen van de Bankenuie. Verder wordt mogelijk ook stilgestaan bij de stand van zaken in de Raad van het voorstel voor een Europees Depositoverzekeringstelsel (EDIS). Er is geen besluitvorming voorzien.

Ten aanzien van de implementatie hebben inmiddels de meeste EU landen de Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD) volledig of vrijwel volledig geïmplementeerd. Ook hebben de meeste landen inmiddels de Deposit Guarantee Scheme Directive (DGSD) geïmplementeerd. Wel dienen de meeste landen de leenoverkomst nog te implementeren ten behoeve van brugfinanciering aan het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds. Nederland heeft de implementatie van zowel de BRRD

als de DGSD in november 2015 volledig afgerond en is momenteel bezig de bovengenoemde leenovereenkomst te implementeren. Met betrekking tot het EDIS voorstel is een informatieafspraken gemaakt om de Tweede Kamer stap voor stap te informeren over het onderhandelingsproces rond het Europees depositoverzekeringstelsel, inclusief het krachtenveld in algemene zin, en geen beslissend standpunt in te nemen in de Raad op dit dossier zonder consultatie van de Kamer. Inmiddels hebben drie vergaderingen plaatsgevonden in een horizontale werkgroep ter versterking van de bankenunie, onder het Nederlands voorzitterschap. Tijdens deze bijeenkomsten is met name gesproken over de maatregelen om risico's te verminderen in de bankenunie. Ten aanzien van de bredere agenda om zulke risico's te verminderen in de bankenunie werken verschillende lidstaten en de EC/SSM/SRB momenteel aan nadere verduidelijkingen wat hieronder moet worden verstaan en hoe die aan EDIS gerelateerd zijn. Tijdens de eerstvolgende vergadering op 1 maart a.s. wordt hierover verder gesproken. Ten aanzien van het EDIS voorstel zelf heeft een eerste verkennende discussie plaatsgevonden op 16 februari 2016. Daarbij werd in het bijzonder geïnventariseerd op welke onderwerpen de lidstaten de EC verzoeken de impact van het voorstel nader te analyseren, het belang van safeguards zoals limieten besproken en de daadwerkelijke werking en opbouw van het Deposit Insurance Fund. Het betreft eerste verkenningen en de posities van lidstaten over deze onderdelen lopen momenteel nog uiteen. Ook heeft een eerste verkennende discussie plaatsgevonden over de verschillende opties en nationale discreties binnen de DGSD en de wenselijkheid om deze te verminderen. Lidstaten zijn vervolgens gevraagd te gaan inventariseren welke opties en nationale discreties ze momenteel gebruiken uit de DGSD en waarom ze deze al dan niet geharmoniseerd wensen.

3. Toekomst Gedragscodegroep

Document: (Draft) Council Conclusions on future of the Code of Conduct; niet openbaar.

Aard bespreking: aannname Raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: unanimititeit

Toelichting:

Het Nederlandse voorzitterschap hoopt Raadsconclusies vast te stellen over de toekomst van de Gedragscodegroep. De Gedragscodegroep onderzoekt belastingmaatregelen die potentieel schadelijke belastingconcurrentie vormen en derhalve onder de EU-Gedragscode (inzake de belastingregeling voor ondernemingen) vallen. Zij toetst deze belastingmaatregelen aan de (vijf) criteria van de Gedragscode om vast te stellen of daadwerkelijk sprake is van schadelijke belastingconcurrentie. Daarnaast stelt de Gedragscodegroep richtsnoeren op, bijvoorbeeld over de wijze waarop lidstaten belastingmisbruik zouden moeten bestrijden.

De Raadsconclusies hebben betrekking op het bestuur van de Gedragscodegroep, de transparantie en de besluitvorming van de Groep. Het doel van de Raadsconclusies is de Gedragscodegroep efficiënter en transparanter te maken. De meeste lidstaten willen de benoeming van de (vaste) voorzitter van de Gedragscodegroep en de besluitvorming binnen de Groep niet wijzigen. De huidige besluitvorming van de Groep gaat uit van *broad consensus*, wat erop neerkomt dat belastingmaatregelen als schadelijke belastingconcurrentie worden aangemerkt wanneer alle lidstaten, minus de lidstaat die de maatregel toepast, deze als schadelijk aanmerkt.

De Gedragscodegroep zal het criterium herzien aan de hand waarvan bepaald wordt of een belastingregime door de Groep moet worden onderzocht. In een subgroep van de Gedragscodegroep zullen de criteria van de Gedragscode worden verduidelijkt die betrekking hebben op de eisen voor daadwerkelijke economische activiteit of substantiële econo-

mische aanwezigheid en op bepaling van de winst aan de hand van internationale standaarden, zoals de verrekenprijeregels van de OESO. Een andere subgroep zal zich bezighouden met het organiseren van dialogen met derde landen, onder meer om het tot het intrekken van schadelijke belastingmaatregelen te bewegen. Daarnaast worden nog enkele maatregelen voorgesteld om de efficiëntie van de Groep te vergroten. Er worden maatregelen voorgesteld die de zichtbaarheid van de Gedragscodegroep voor de Ecofinraad moeten vergroten, alsmede de transparantie van de Groep naar buiten toe. Zo wordt de intentie uitgesproken om de toegang tot documenten van de Gedragscodegroep te vergemakkelijken.

4. Terugkoppeling G20 vergadering Financiën Shanghai 26–27 februari 2016

Document: Communiqué G20 vergadering Ministers van Financiën en Centrale Bank gouverneurs Shanghai 26–27 februari.

Aard bespreking: Terugkoppeling.

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Tijdens de Ecofinraad zullen de Commissie, de ECB en de EU voorzitter een terugkoppeling geven van belangrijkste uitkomsten van de G20 vergadering op 26 en 27 februari in Shanghai. De Minister van Financiën vertegenwoordigt momenteel de EU in de G20 vergaderingen van Ministers van Financiën en Centrale Bank gouverneurs. De EU heeft voorafgaand aan de G20 haar inzet voor de vergadering vastgesteld in een Terms of Reference (ToR). De verschillende onderwerpen die tijdens de G20 vergadering aan bod zullen komen zijn: de recente ontwikkelingen in de mondiale economie en de ambitie van de G20 om in 2018 de collectieve groei te verhogen met 2%; bevordering van publieke en private investeringen; implementatie van internationale financiële regelgeving; implementatie van de internationale belastingagenda (o.a. BEPS), versterking van de internationale financiële architectuur (o.a. hervorming van het IMF) en klimaatfinanciering.

5. Rapport van de Commissie over de houdbaarheid van de overheidsfinanciën en de overheidsschuld

Document: Fiscal Sustainability Report 2015 (http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/eqip/ip018_en.htm)

Aard bespreking: Aannname raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: [unanimiteit]

Toelichting: Onder dit agendapunt bespreekt de Ecofinraad het Fiscal Sustainability Report 2015. Deze studie van de Commissie bekijkt de houdbaarheid van de overheidsfinanciën van de lidstaten, waarbij onder andere is ingegaan op de risico's voor de overheidsfinanciën op de korte, middellange, en lange termijn. In de analyse zijn bijvoorbeeld ook vergrijzinggevoelige uitgaven betrokken. De Ecofinraad zal dit rapport bespreken en neemt raadsconclusies over dit onderwerp aan. Nederland hecht aan borging van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op de lange termijn en hecht aan inzicht in de schulddynamiek op de middel- en lange termijn van lidstaten. Deze berekeningen illustreren het belang van aandacht voor het terugdringen van de staatsschulden.

6. Implementatie van landenspecifieke aanbevelingen binnen het Europees Semester

Document: Er is bij het versturen van deze agenda nog geen document ontvangen.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Ecofinraad zal spreken over de implementatie van de landenspecifieke aanbevelingen binnen het Europees Semester op basis van de landenrapporten die de Europese Commissie publiceert. Deze landenrapporten bevatten diepteonderzoeken over mogelijke macroeconomische onevenwichtigheden in lidstaten en een overzicht van implementatie van landenspecifieke aanbevelingen. Onder het Nederlandse voorzitterschap vinden in verschillende raadsformaties discussies plaats over de mate van implementatie van de landenspecifieke aanbevelingen. Doel van deze besprekingen is het versterken van de politieke dialoog over de implementatie van landenspecifieke aanbevelingen. Een politieke dialoog kan de gezamenlijke inzet van lidstaten voor implementatie van aanbeveling vergroten en kan bijdragen aan het eigenaarschap van de implementatie van aanbevelingen. De discussie in de Ecofinraad zal zich specifiek richten op de uitdagingen op het vlak van investeringen. Investeringsvormen vormen een geschikt onderwerp voor een discussie over implementatie van aanbevelingen, omdat het wegnemen van barrières voor investeringen en het verbeteren van het investeringsklimaat de derde pijler van het investeringsprogramma van de Europese Commissie vormt en daarmee relevant is voor alle lidstaten.

Overig: Markets in Financial Instruments Directive (MiFID)

MiFID II

Op 10 februari jongstleden heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan voor het aanpassen van de beschikbare richtlijn markten voor financiële instrumenten en de daarbij behorende verordening markten voor financiële instrumenten (samen bekend onder de noemer MiFID II). Omdat het om een technische aanpassing gaat zal er geen BNC fiche met betrekking tot dit voorstel worden opgesteld.

De aanpassing betreft het uitstellen van de inwerkingtreding van MiFID II van 3 januari 2017 naar 3 januari 2018. De reden voor dit uitstel is dat de nieuwe regels grote aanpassingen van de ICT-systemen vergen van zowel marktpartijen als toezichthouders. Het is volgens de Europese toezichtautoriteit (ESMA) voor alle partijen niet mogelijk om de essentiële data-infrastructuren op 3 januari 2017 gereed te hebben. Niet uitstellen zou leiden tot juridische onzekerheid en mogelijke verstoring van de markt. De Europese Commissie heeft daarom besloten tot uitstel van één jaar van de inwerkingtreding van MiFID II, zodat het uitstel niet langer is dan strikt noodzakelijk.

Nederland steunt het voorstel van de Europese Commissie om MiFID II uit te stellen met één jaar en zal dit voorstel onder het Nederlands voorzitterschap verder oppakken.

Internationale rol van de euro

In het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van 11 en 12 februari 2016 wordt verwezen naar een rapport van de Europese Commissie over microbelemmingen bij het gebruik van de euro in internationale transacties. Dit rapport is inmiddels gepubliceerd en toegankelijk via onderstaande link:

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/world/documents/report_fl424_the_use_of_euro_in_international_trade_en.pdf